

The Transversal Navigation

Ve skutečnosti už se světem dávno nekomunikujeme, GAMU, 2021

Sin si uvědomila, jak křehký tento nový svět je, jako půvabná mýdlová bublina plující ostružiním. Stačil by jediný lehký dotek a bylo by po ní.

– Vzpomínky na zemi

Žijeme ve vzájemně propojeném světě, ve kterém jsou hranice porézní, spíše jako živé membrány než anorganické zdi.

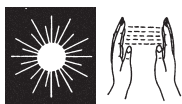
– Michael Marder

A: Je epidemie SARS-COV-2 projevem radikálně expresivní lásky?

Jsme to my, kdo selhal, protože nejsme schopni myslet mimo sebe. Každá nemoc hostuje v architektuře nemoci předešlé.

Historie architektury je do značné míry pokusem o kontrolu kontaminace a jejich víceméně jemných rasových kódů. Když nouzová opatření ustoupí, nastanou obavy z jejího návratu. Na základě toho zůstává mnoho ambivalentních lidí, pasivně očekávajících návrat do předchozího stavu (normálnosti), ale k tomu úplnému návratu zřejmě už nikdy nedojde.

Poznámka: Když se na epidemii SARS-COV-2 připravují například v Pákistánu, říká se, že je dobré si vždy umývat ruce a nějakým způsobem se izolovat. Ale co když nejste

schopni udělat ani jedno z toho? Mýt si ruce mýdlem po dobu 20 sekund několikrát za den zní vcelku jednoduše. Přesto je pro mnoho lidí, kteří žijí například v osadách nebo slumech, tato činnost téměř nemožná. Přístup k vodě se tedy značně liší. Myšlenka opakovaného používání vody k mytí rukou je obrovský luxus. Jsou-li naše životy propojenější, je bez řešení těchto potřeb také automaticky ohrožené i celé město.

Ruce a ostatní končetiny jsou považovány za části těla. Proč by tedy všechny bytosti mající tělo nemohly být považovány za součást jediné bytosti? Neexistuje nic jako postižené tělo, ale pouze postižené sociopolitické systémy.

Z pohledu jiného nemusí být slabost pomalostí, nebo slabý/slabší nemusí být nutně pomalý/pomalejší, ale dosahuje jiné rychlosti, než je rychlost média, které zrovna teď obýváte. Nemoc nikam neodchází, proto vyžaduje neustálou péči. Přijmout vlastní zranitelnost a křehkost, aby bylo možné přeprogramovat vztahy, a to jak k sobě samým, tak i v širším společenském kontextu.

Jsou naše těla oním nebezpečným biologickým faktorem? Je samotné tělo jádrem této krize? Začneme si všimnout těl až poté, co onemocní?

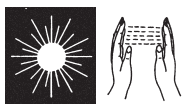
{rituály vstupu a výstupu}
{nedostatek dotyku – trápíme se sdílením dechu}
{pozorujeme vzdálenost mezi těly}

Tělo může onemocnět a přenášet nemoc na ostatní. Panuje obecná nedůvěra v těla ostatních, ale také v naše vlastní těla. Obecně se (v Západní společnosti) zaměřujeme jen na viditelná těla. A co těla neviditelná? Jakému protokolu podléhají? Jak pečovat o neviditelná těla? Existuje více než jen jedna neviditelnost? Co to znamená ocitnout se vedle nebo v blízkosti neviditelného? Zkuste si to představit.

Poznámka: Některé druhy neviditelnosti jsou zkoncentrované do jediného okamžiku. Jiné nás zase zatěžují delší dobu. Některé jsou provizorní. Jiné jsou zase více odolné vůči možnostem proniknout do jejich zorného pole. Některým stačí, aby byli odhaleni například rozsvícením světa, zapnutím reflektoru. Jiné potřebují sofistikovanější nástroje. Uniká neviditelnost z každodenní zkušenosti, kterou je zároveň schopna za pochodu rozkládat. Někdy je neviditelnost tak neuvěřitelně blízko. A jakou roli v tom hraje zrak? Jsme v bezpečí tehdy, když se ti slabší z nás dokáží lidsky izolovat? Kde se nachází hranice našich vlastních těl a těl ostatních? Začneme si všimnout těl až poté, co onemocní? Jakou podobu péče bychom si představovali?

Poznámka: „Nemocný“ zde nemusí nutně znamenat „viditelně nemocný“. Nemoc zahrnuje také to dosud nerozpoznané, se kterým je zacházeno tak, jako by se o žádnou nemoc nejednalo.

Jinými slovy, o koho se staráme a jak se rozhodujeme? Jak vypadá taková péče v praxi – péče o ostatní, odehrávající se uvnitř asymetrií – chaotických situací? Jak souvisí myšlenka integrity (nedotknutelnosti) těla s tím, jak si tělo sami představujeme, jak jej prožíváme, reprezentujeme nebo definujeme? Může být péče spíše než péčí procesem všímavosti, jež se vztahuje výhradně na skutečně existující jevy? Senzorické bdělosti?

Testováním vztahů? Etikou bez hranic?

[... abychom pozornost nevěnovali jen tomu, co se nachází v podobných životních podmínkách, ve kterých se nacházíme my sami].

Nejde jen o uzdravení těla, ale především o navrácení se do těla a znovuvytvoření zdravého prostředí, kde se mu daří.

Poznámka: Pandemie SARS-COV-2 je rentgenovým snímkem bdělosti, zároveň také naléhavou výzvou po porozumění. Volá po vyrovnání nerovností, které jsou úzce spojené se službami uvnitř (městské) infrastruktury. Ona „neviditelná“ těla jsou jakousi kritickou součástí fungování jakéhokoliv města.

B: Je epidemie SARS-COV-2 projevem radikálně expresivní lásky?

Mentální stavy následují jeden za druhým a každý z nich vymaže ten předcházející. Žádná příčina neexistuje, jelikož neexistuje ani zapomení. Dotek nás nutí čelit skutečnosti, že jsme smrtelní, že jsme ztraceni navzájem.

Jak se stát nedotknutelnými?

A: Ztráta někoho, o koho jsme se starali, činí tuto osobu nedotknutelnou. To, o čem jsme si po celou dobu představovali, že je naší součástí, je nyní oddělené.

B: Stát se nedotknutelným = izolace nebo absolutní osamělost.

Přítomnost dotyku nemusí nutně znamenat vědomí o jeho vlivu. Samotné dotýkání je nemožný čin, ale zároveň nezbytný proto, abychom se stali aktéry ve světě zkušeností.

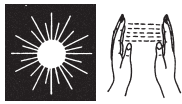
Dotek = obrat k alespoň částečné povaze akce.

Důvěra pak může být nevyhnutelnou podmínkou pro umožňující otevřenost k dotyku. Dotknout se znamená získat. Pokud nás dotek rozšiřuje, tak nám zároveň připomíná naši konečnost. Dotek není předem daný. Vychází z kontaktu se světem. Jedná se o proces, jehož prostřednictvím se tělo učí a vyvíjí se. Specifičnost kontaktu je to, co produkuje – a vytváří rozmanitost. Dotek zesiluje a znásobuje další přidružené efekty.

Kůže = aktivní živý povrch, jenž se stává teritoriem nových možností.

Dotek vytváří a rozvíjí svět. Jako by lidský zrak byl najednou neskutečný. To znamená, že lidé a věci jsou ve společném vzájemném a aktivním dotýkání. Dotek otevírá svět kolektivního citění. Jak se učíme být s ostatními? Dotek rozvětňuje a utváří zodpovědnost. Myšlení dotykem = budoucnost dotyku, jenž může zdůraznit (etické) povědomí o hmotných důsledcích. Blízkost dotýkajícího se vidění – vše je velmi pomalé s péčí, se smyslem pro detail. Absolutně neuspěchané. Dotek může blízkost nejen zesílit, ale také ji zkomplikovat. Dotýkat se je spojeno s vírou v realitu.

Dotek = setkání v prostoru a čase.

Na druhé straně prověřování dotykem může být vykládáno jako náprava neúčinnosti vidění, jako pocit kompenzace, jako údajně nakažlivý kontakt, který by mohl být zdrojem nějaké infekce nebo patologie. V různých praktikách je dotyk považován za zdroj a způsob léčení. Takzvaný průvodce léčbou. Během abnormální situace, například epidemie, je však dotyk samotným původcem nemoci. Epidemie tak odhalují konflikty a rozpory. Napětí mezi hmatovou touhou a (hmatovým) vyhýbáním se.

Poznámka: Viditelnost zahalená do neviditelnosti se dostává do vědomí až zpětně a pak nás překvapí v budoucnosti. Neviditelnost vztahu příčiny a následku. Jsme neustále sledováni, ale neuvědomujeme si, že to, co nás sleduje, jsme my sami – to, co je nad samotným rámcem – to, co představuje jeden z nejpodivnějších počinů vůbec.

